

Asia: VN/10574/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Datakeskusten hukkalämpöjen hyötykäyttö on ainoa liiketalouden kannalta järkevä tapa sähköistää pienten paikkakuntien kaukolämmöntuotantoa, vähentää polttamista, sekä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista. Hukkalämpöjen hyödyntäminen vähentää painetta siirtää alati kohoavia polttoainekustannuksia asiakashintoihin, jotka ovat jo nyt pienissä kaupungeissa keskimäärin mediaanin yläpuolella. Venäläisen hakkeen tuonnin tyrehtyttyä, polttoaineen hinnan kehitys on liiketoiminnan kannalta kestävämpi, eikä näköpiirissä ole hinnoittelun palaamisesta Ukrainen sotaa edeltävälle tasolle.

Hukkalämpöjen hyödyntämisasteen ollessa erittäin korkea, ratkaisu edistää paikallista kiertotaloutta merkittävästi, kasvattaa paikallista sähkönsiirtoa, joka säännellyssä markkinassa jakaa siirtokustannuksia, sekä toimii osana sähkömarkkinoiden joustoa. Outokummussa suunniteltu datakeskus lisää paikallista sähkönsiirtoa noin 30%, käytännössä kasvava siirtomäärä nostaa liikevaihtoa, jota vastaavasti regulaatio sääntelee. Lopputulemana lisääntynyt sähkönsiirto jakaa kustannuksia ja pienentää muiden kuluttajien sähkölaskua.

Konkreettisena esimerkkinä esimerkiksi Fortumin lämpöpumput suomenojalla, jotka hyötykäyttävät HSY:n puhdistettua jätevettä primäärienergianaan. Suomenojalla sijaitsevista pumpuista yhden lämpöpumpun tuottaman energia vastaa Outokummussa yli neljän vuoden lämmön kulutusta. Pienissä kaupungeissa kaupungeissa tai ympäröivässä teollisuudessa ei käytännössä ole mahdollisuutta vastaavanlaisen primäärienergian talteenottoon tai määrät ovat erittäin marginaalisia. Muita yhtä vaikuttavia hukkalämmön lähteitä ei ole, vaihtoehdot lämmöntuotantoon ovat rajalliset, myös kylmät talvet rajoittavat muita nykyisiä tunnettuja teknisiä ratkaisuja lämmöntuotannon mielekkääseen sähköistämiseen..

Vaikka teoriassa markkinat ohjaavat käytettävää teknologiaa, pieneen kokoluokkaan ei ole tarjolla muuta skaalautuvaa vaihtoehtoa. Nykyinen polarisoituva kustannusrakenne ei mitenkään kannusta asumaan keskisuurten kaupunkien ulkopuolella saati sitten houkuttele teollisuutta tyhjenevään Pohjois-Karjalaan.

Mäntylä Tero
Okun Energia Oy